

Capella del Remei

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Urbanització Ciutat del Remei
Emplaçament Sota el puig de Gallina

Coordenades:

Latitud: 41.386049861304
Longitud: 1.9793118650477
UTM Est (X): 414661
UTM Nord (Y): 4582116

Classificació

Número de fitxa 08068 - 76
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XVIII
Any 1758
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 541-I
Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017. PEPAAC - ph56
Data aprovació: dt., 02/05/2017 - 12:00
Número inventari IPAC 34855
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Sant Feliu de Llobregat
Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Descripció

Capella erigida en un terreny dominant, en els encontorns del mas Vila, en un replà de la muntanya.

Es tracta d'un edifici de culte aïllat, de dimensions reduïdes.

L'edificació està formada per un cos central de planta rectangular i coberta a dues aigües, amb teula àrab. Al fons, i a ambdós laterals, hi ha dues capelles de planta quadrada. Estan cobertes amb cúpules aristades, amb les línies de les arestes, marcades per rajoles esmaltades de color groc a la de l'esquerra, marró a la de dreta. Les cúpules són de colors blau i rosa, rematades amb sengles pinyes al coronament. Les parets de l'edifici estan pintades de blanc.

La façana principal presenta només un eix de simetria, marcat per l'espadanya d'un sol ull (no té campana), la qual està coronada per una creu metàl·lica, per sota un respirall en forma de rosassa. Encara per sota hi ha un òcul protegit per un vitrall policromat emplomat. Per sota del vitrall hi ha la data de construcció (1758) i per fi, s'obre el portal d'accés, d'arc pla, el qual està tancat per una porta de fusteria senzillament clavetejada.

Als voltants de la capella hi ha diversos elements, com ara, bancs de pedra, un calvari, un altar i múltiples capelletes amb rajoles i llegendes de caràcter religiós.

A dreta s'alça l'estructura d'un antic molí de vent del mas Vila.

A esquerra, en un nivell inferior, i en un altre terraplè explanat, hi ha una escultura i graderia de pedra amb diverses construccions modernes dedicades al culte. D'entre elles destaca una font monumental, amb una escultura de Jesús en bronze, per sota de la qual hi ha un versicle del llibre d'Isaïes (12.3) que diu: "Traureu aigua amb alegria de la gran font del Remei (Salvació)", escrit en quatre llengües: castellà, hebreu, llatí i grec. Els quatre textos estan recorreguts a la base per representacions dels vents.

Observacions:

Tradicionalment, acull manifestacions populars de caràcter religiós en el seu entorn. Des de fa uns anys que té una forta davallada d'assistents.

Història

Havia estat en el seu origen la capella de la masia de Mas Vila. Cap a finals de l'any 1898, els propietaris de la finca, els esposos Dolors Nadal i Janer i Josep Vilartimó, van tenir la iniciativa de celebrar el centenari de la fundació de la capella, probablement construïda per la família Vilar, situada al costat de la seva propietat. Amb aquest propòsit, van sol·licitar permís al bisbe de Barcelona per convertir la capella en un oratori públic, de manera que els pelegrins i romeus poguessin participar en les oracions eclesiàstiques. Aquesta petició tenia com a objectiu permetre una major participació de la comunitat en les celebracions religioses.

L'any 1921, l'aleshores rector de la parròquia de Cervelló, Mn. Bertran va escriure un document que es deia "Elencos", on esmenta la capella, i diu:

"(...) També hi ha una capella dedicada a la Verge del Remei, de la qual se'n fa càrrec la parròquia (de Sant Esteve) perquè el seu propietari tenia embargada la propietat (...)". (Roig, 2010: 73).

Aviat la capella del Remei es va transformar en l'escenari d'un aplec que ràpidament es va convertir en una celebració molt important. Cada segon diumenge del mes d'octubre, una gran diversitat de persones procedents dels pobles dels voltants, com Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Vallirana, Sant Boi, La Palma de Cervelló, entre d'altres, es reunien per participar en aquesta festa popular.

L'aplec del Remei va esdevenir una trobada molt esperada, convertint el lloc en un important indret de pelegrinatge. En l'època de Mn. Josep Parcerisa i Cirera (dècada de 1940), s'anava a l'aplec de la capella acompanyat dels escolans. Es pujava l'harmòni per tal d'acompanyar l'ofici religiós. Aquest instrument es transportava carregat a llocs d'un ruc. (Roig, 2010: 119). Durant molts anys, l'aplec va mantenir-se com una tradició arrelada, atraient un gran nombre de fidels i visitants que gaudien de la celebració.

A partir de la dècada de 1960, aquesta tradició va començar a decaure. Això va ser a causa de l'aparició dels seguidors del Palmar de Troya, que es van instal·lar a la zona i van desplaçar l'antiga tradició popular, canviant completament el tipus de públic que assistia a aquesta commemoració anual. El canvi, va suposar la pèrdua de moltes de les característiques tradicionals de la celebració, ja que l'afluència de pelegrins i participants tradicionals va disminuir considerablement. Així, el que havia estat durant molts anys una festa popular arrelada i esperada, es va veure transformada per les noves influències religioses que van emergir en aquell moment, alterant profundament el sentit i l'ambient de l'aplec del Remei.

A inicis de la dècada de 1970, va arribar el fenomen d'aparicions. Els fidels seguidors de l'església del Palmar van tenir les primeres "visions". Aquestes visions es van produir a redós d'un moviment d'integrisme religiós. De fet, Clemente (el "papa" del Palmar) va estar al Remei, al començament de la seva activitat a Sant Vicenç dels Horts i va fer proselitisme entre diverses famílies importants de la zona que es van arruïnar a causa de les abundoses donacions que van fer al Palmar. Els visionaris van ser Antonio Ruiz i de manera especial, José Casasampere, cap al 1973. Amb aquestes donacions es va iniciar el finançament del Palmar.

El resum final del fenomen es troba en el fet que l'antiga imatge continua sent venerada dins la capella, però aquesta ha quedat com un lloc secundari i el santuari de les aparicions resta a l'aire lliure. Les autoritats diocesanes van privar als nous devots d'utilitzar l'antiga capella.

Aquesta "ocupació" de la nova església palmarenca, va suposar el disgust i l'oposició dels pobles de la rodalia, que hi pujaven en aplec des de fa segles.

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

LLURBA RIGOL, Josep (2021b) Les masies de Cervelló, La Palma de Cervelló i Vallirana. Nèctar Editorial. Torrelles de Llobregat.

ROIG MESTRE, María Montserrat (2010) I Centenari de la Benedicció de l'església nova de Sant Esteve de Cervelló (1908-2008). Barcelona: Gràfiques Llopart.

ROMA, Josefina (s.d.) Les aparicions de sant Antoni Abat a Francesc Ballesté. Itinerari iniciàtic i el manament de la visió com a lloc sagrat. Barcelona: Universitat de Barcelona.

ROMA, Josefina (1992) "Nuevas apariciones o la Heterodoxia dentro de la heterodoxia". Arxiu d'Etnografia de Catalunya, 1992-1993, p. 148-154. Barcelona: Universitat Rovira i Virgili.

Enllaços d'interès:

[Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

